

24. aggusti 2018

UKA 2018/104

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiupparput:

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi Inatsimmi § 20 imm. 2-p allanngortinnissaa pillugu danskit naalakkersuisuinut attaveqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaasilluni unioqqutitsinerit imaluunniit inatsimmi § 99 naapertorlugu unioqqutitsinerit ilungersunartut immikkut taasat pisortanit unnerluutiginnittussaataitasunit eqqartuussinerimut utaqqisitassamut atatillugu unnerluutiginnissutissanngortillugit.

(Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyngge, Demokraatit)

Tungavilersuut

Ajunngitsumik isigineqarnissaq pingaaruteqarluinnarpoq toqqissimasumik iluarusunnartumillu inuussagaanni imminut pilersornissamut periarfissaqarluni. Inuulli isigineqarnera qajannartuuvoq aamma inummik allamit aserorneqarsinnaavoq oqaasiminnguit atorlugit. Aamma oqaatsit atorneqartut piviusuunngikkaluarpataluunniit.

Inuk mamarlerneqaruni - salluliuutigineqarluni - tamanna inummut tassunga kinguneqarnerlorujussuarsinnaavoq allaat aaqqeqqineqarsinnaanngitsumik. Inuup isigineqarnera aserorneqarsinnaavoq aamma taamaasilluni suliffittaarsinnaanera imaluunniit sullivimmik ingerlatsisinnaanera. Aappariinneq inooqateqarnerluunniit aserorneqarsinnaavoq aamma ikinngutinut, ilisarimasanut suleqatinullu attaveqarneq aserorneqarsinnaavoq.

Internettimi qarasaasiamilu inuit naapittarfiini ullumikkut sunilluunniit oqaaseqarsinnaaneq ajornanngitsuaraavoq, inuppassuarnut oqaatigumasat anngunneqarsinnaapput allalluni imaluunniit immiutsilluni assitalimmik. Inuup allap isigineqarneranik aserueriarnissaq aatsaat taama periarfissarissaartigivoq.

Kisianni imaangilaq allanik akerartuineq pineqaatissiissutaasinnaanngitsoq - aamma qarasaasiami inuit naapittarfiini akerartuineq pineqaatissiissutaasinnaavoq. Inuit allanik nikanarsaasut imaluunniit eqqunngitsunik pisuutitsiniartut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 99 naapertorlugu nikanarsaasutut eqqartuunneqarsinnaapputⁱ.

§ 99 -li immikkuullarissuuvoq, inuinnarnit unnerluussutaasussaammatⁱⁱ. Tassa imaappoq eqqunngitsumik pineqartup nammineq pineqarnini eqqartuussivimmut suliassanngortissinnaavaa.

Aamma Danmarkimi nikanarsaanerit inuinnarnit unnerluussutaasinnaatitaapput. Suliali ilaanni pisortatigoortumik unnerluussutaasinnaapput, eqqunngitsumik pineqartup tamanna kissaatigissappaguⁱⁱⁱ.

Siullertullu atuutsinneqartassaaq pisuutitsiniutit isertortumik imaluunniit eqqunngitsumik atsiorluni saqqummiunneqarsimappata^{iv}.

Taavalu aamma eqqunngitsumik pineqartup qinnuteqarnera naapertorlugu pisortatigoortumik unnerluussutaasinnaasariaqassapput, tassani eqqunngitsumik pineqartoq pisortani atorfeqarpat imaluunniit inuiaqatigiinnit suliassaqtitaagaanni pisuutinneqarlunilu atorfik imaluunniit suliassarititaq allaat annaasinnaallugu.

2017-mi Pillaasarnermi Inatsit pillugu isumalioqatigiisitat ilaatigut nikanarsaasarneq^v pillugu isumaliutissiisummik saqqummiipput. Isumaliutissiisummi tassani Pillaasarnermi Inatsit pillugu Isumalioqatigiisitat innersuussutigaaq, pisortatigoortumik unnerluussutaasinnaasasut pineqarpata isertortumik annertuumik pisuutitsiniarnerit (annermik pisuutitsiniarnerit pinerluttaalisitsinermut inatsimmik sakkortuumik unioqqutitsineraasut) aamma pisuutitsiniarnerit atorfirmik annaasaqtitsisinnaasut imalummiit suliassaqtitaanermik - pisuutitsiniutit eqqunngippata.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut Inatsimmi nikanarsaasoqarsimatillugu pisortanit unnerluutiginnittussaataasunit eqqartuussinermut utaqqisitassamut atatillugu unnerluutiginnissutissanngortitsisinnaaneq pillugu aalajangersagaqanngilaq^{vi}. Tassani suliat tamarmik nikanarsaanermut tunngasut inuinnarnit unnerluussutaasinnaapput aamma sakkortunerpaat.

Tamanna - pissutsit arlallit pissutigalugit - naapertuutinnngilaq.

Qularutigineqassanngilaq eqqunngitsumik pineqarsimasorpassut nikanarsarneqarnermikk suliassanngortitsineq ajormata suliassanngortitsinerit akisusarsinnaaneri pissutigalugu^{vii}. Taamaasilluni pinerluttulerinermi inatsimmi nikanarsarneqarnermut aalajangersakkat imatut illersuutaanngillat.

Eqqunngitsumik pineqartut amerlasuut suliassanngortitsisannginneri pissutigalugu eqqunngitsuliortup eqqartuunneqarsinnaaneranut periarfissaq taamaasilluni mikisuaravaoq. Aalajangersakkap tunuarsimaartitsisinnaaneranut tamanna sunniuteqarsinnaavoq^{viii}, aamma taamaasilluni sunniuteqarsinnaavoq aalajangersakkap qanoq akulikitsigisumik unioqqutinneqartarneranut.

Aamma tulluartaunngilaq naapertuunnanilu pinerluttulerinermut inatsimmi aalajangersakkanut apeqqutaassappat eqqunngitsuliorfigineqartup qanoq akissaqartigina. Akissallit

eqqartuussivimmut suliakkiernerminnut akiliikuttoorsinnaapput. Akissakillioortullu periarfissaqarput akeqanngitsumik eqqartuussivilersuussinissaminut. Taakkuli periarfissat marluk akornanniipput innuttaasut eqimattat suliakkiernermit atatillugu aningaasartuutinik aportunneqarsinnaasut.

Soorunami pinerluttulerinermi nikanarsaasarneq pillugu aalajangersakkanik suugaluartunilluunniit unioqqutitsinerit pisortanit unnerluutiginnittussaataitaasunit eqqartuussinermit utaqqisitassamut atatillugu unnerluutiginnissutissanngortittalernissaat politiinut, unnerluussisunut eqqartuussivinnullu suliakkersuutaasassapput taamatullu aamma suliat suliarineqartarnerinut piffissaq atorneqartartoq sunnerneqassaaq. Taamaakkaluartorli aalajangersakkamut pitsaasumik malitsitsiniarnissaq innuttaasullu nikanarsarneqartannginnissaat pingaartinneqarnerusariaqarput.

Isumaqarpungali nikanarsaanerit sakkortuut eqqarsaatigalugit - annertuumik pisuutitsinerit tunnga vissaqanngitsut - pisortatigoortumik unnerluussutaasinnaasariaqartut - soorlu Danmarkimi taamaattoqartoq.

Aamma Kalaallit Nunaata pisariaqartippaa inunnut ataasiakkaanut isiginninnerup inuiaqatigiinni qaffasissuunissaa aammalu innuttaasut aserussutigisinnaasaannik salluliutigineqannginnissaat, inuiaqatigiinnit pitsaasumik illersorneqartussaa voq.

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai.

Siunnersuut piviusungussappat pisariaqarpoq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsisip allanngortinnissaanut inatsisissatut siunnersuummut Namminersorlutik Oqartussat akuerisassaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussisoqarnissaa. Inatsisissamut siunnersuut naalagaaffimmit suliarineqartariaqassaaq taamaakkaluartorli Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunnissaanut aamma naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussallu akornanni oqaloqatigiinnissanut allaffissornermi nukinnik atuisariaqassapput. Inuulli ataatsip qaammatini pingasuni sulinissaanit annerussagatinneqanngilaq.

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuutissarsitunut kingunissai. Soqanngilaq

Aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissai.

Inunnut nikanarsarneqarsimasunut inatsisitigut innarlitsaaneq pitsanngoriartinneqassaaq.

ⁱ § 99. Nikanarsaataasumik ajualatsitsisutut eqqartuunneqassaaq kinaluunniit inuup allap ataqqinassusaanik nikanarsaasoq ajualannartumik oqalulluni iliuuseqarluniluunniit, imaluunniit pisimasumut pasiillummik

saqqummiilluni siammarteraluniluunniit, ajuallatsitap inoqamminit ataqqineqarneranik millisitsissutaasumik imaluunniit pineqartup allanut atassuteqarneranik aamma ajoqusiumik."

ii Jf. § 20, stk. 2, i Kriminalloven.

iii taaneqartoq " pisortanit unnerluutiginnittussaatitaasunit eqqartuussinermut utaqqisitassamut atatilugu pisortatigoortumik unnerluussineq". Unnerluutiginnittussaatitaasut suliani taamaattuni taamaallaat unnerluussinnaapput, eqqunngitsumik pineqartoq nammineerluni unnerluutiginnippat. Tamatumunnga pissutaavoq eqqunngitsuliorfigineqartumut ataqqinninneq pisut ilaanni (tusagassiutitigut) suliaq pisuutitsiniutillu pillugit eqqartorneqarpallaannginnissamut kissaateqarsinnaasartoq.

iv Pisuutitsiniut isertortumik imaluunniit allamik atseruni saqqummiunneqarpat misissorneqartariaqassaaq paasiniarlugu eqqunngitsuliorput kinaassusaa taamaattumik eqqunngitsumik pineqartoq nammineerluni periarfissaqanngilaq tusaamaneqarnini illersussallugu unioqqutitsineq pillugu inuinnartut unnerluussinermigut.

v Eqqissinermut ataqqinassusiaasernerlu pillugu Pillaasarnermut Isumalioqatigiisitat isumaliutissiissutaat (Isumaliutissiissut nr. 1563, 2017).

vi Kalaallit Nunaannili eqqartuussisarnermut inatsimmi (soorlu aamma danskit inatsisaanni taamaattoq) aalajangersagaqarpoq, aalajangersarlugu inatsimmik unioqqutitsineq inuinnartut malersorneqartussanngortitaq pisortatigoortumik unnerluussutigineqarsinnaasoq, *inuit amerlanerit isumaasa tamanna pisariaqartippassuk*.

vii Pillaasarnermut Isumalioqatigiisitat taamatut naliliipput Danmarkimi nikanarsaasernerit eqqarsaatigalugit (Takuuk Pillaasarnermut Isumalioqatigiisitat Eqqissinermut ataqqinassusiaasernerlu pillugit isumaliutissiissutaat, qupp. 175).

viii Taaneqartartoq "tamakkiumik pinaveersaartitsinerup sunniutai".